

## Noty o autorach

---

About the Authors

**Krzysztof Andrulonis** – Polska, Warszawa, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego; mgr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: literatura i kultura II połowy XIX wieku, varsavianistyka, filozofia polska II połowy XIX wieku i XX wieku; e-mail: k.andrulonis@uw.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Andrulonis, Krzysztof. (2025). Nie tylko o rodzinie. O kilku zdziwieniach wywołanych lekturą „Opiekuna Domowego”. *Rocznik Historii Prasy Polskiej*, 2(78), s. 49–67.
2. Andrulonis, Krzysztof. (2025). *Rumfordzka zupa wielkim jest dobrodziejstwem* – o dziewiętnastowiecznej kuroniówce słów kilka. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historicolitteraria*, 25, s. 155–178.
3. Andrulonis, Krzysztof. (2024). „The Most Important Task” and „Great Personal Value”: The Role of Teaching and Upbringing in the Activities of Izydora Dąmbska. *Edukacja Filozoficzna*, 77, s. 159–186.

**Dobromiła Kasprzyk** – Polska, Warszawa, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego; mgr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: antagonizmy między narodotwórczością a społeczną odpowiedzialnością prozy polskiej i irlandzkiej II połowy XIX wieku; e-mail: m.ksieska@doctoral.uj.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Kasprzyk, Dobromiła. (2025). Wynajdywanie „narodowego miejsca” w polskich powieściach poułaszczeniowych. *Wielogłos*, 2, s. 49–73.
2. Kasprzyk, Dobromiła. (2025). Najpierw Polska, później prawa człowieka. Infrapolityka a narodotwórczość w „Chłopach” Władysława Reymonta. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica*, 2, s. 293–311.
3. Kasprzyk, Dobromiła. (2025). *Kontrapunktowa lektura legendy Jana i Cecylii z Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej*. W: Paweł Bukowiec, Iwona Węgrzyn, *Pograniczności* (s. 95–127). Sejny: Pogranicze.

**Marcelina Koncewicz** – Polska, Kraków, Szkoła Doktorska UKEN; mgr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: *law and literature*, związki literatury XIX-wiecznej z prawem, krytyka literacka XIX i początku XX wieku, poezja I wojny światowej; e-mail: m.j.koncewicz@interia.pl

Wybrane publikacje:

1. Koncewicz, Marcelina. (2022). Populizm penalny w polskich tygodniakach opinii. *Biuletyn Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. prof. Stanisława Batawii*, 29, s. 47–66.
2. Koncewicz, Marcelina. (2022). Władza pod piórem... Zmiany w przedstawianiu postaci Napoleona w polskiej poezji z okresu Księstwa Warszawskiego. *Konteksty Kultury*, 2, s. 310–326.

**Urszula Kowalczuk** – Polska, Warszawa, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego; dr hab., prof. ucz.; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: historiografia literacka drugiej połowy XIX wieku, przemiany dziewiętnastowiecznych dyskursów krytycznych, piśmiennictwo przełomu lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XIX wieku; e-mail: u.kowalczuk@uw.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Kowalczuk, Urszula. (2024). *Spór o nowy „dramat narodowy”. Jeden wątek dyskusji o „Rachunkach” J.I. Kraszewskiego*. Poznań: Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
2. Kowalczuk, Urszula. (2024). Rachunki from Exile. Emigration Experiences in the First Józef Ignacy Kraszewski’s Annual. Introductory Research. *Tematy i Konteksty*, 14(19), s. 376–393.
3. Kowalczuk, Urszula. (2021). „Niewiadomość [...] nie jest obłędem”. O liściach Marii Komornickiej do matki. *PL.IT/ rassegna italiana di argomenti polacchi*, 12, s. 17–38.
4. Kowalczuk, Urszula. (2020). *Jan Kochanowski w 1888 roku. Raport o stanie badań*. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historicolitteraria*, 20, s. 222–247.

**Aleksandra Liszka** – Polska, Uniwersytet Śląski w Katowicach; mgr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: pauza znacząca, twórczość okresu pozytywizmu i Młodej Polski, tekstologia i edytorstwo genetyczne; e-mail: aleksandra.liszka@us.edu.pl; aleksandra.j.liszka@gmail.com

Wybrane publikacje:

1. Liszka, Aleksandra. (2024). Z pamiętnika, czyli Reymontowska grafomania. Propozycja interpretacyjna. *Tekstualia*, 2, s. 85–100.
2. Liszka, Aleksandra. (2022). Cenzura redaktorska w zaborze rosyjskim w XIX wieku. *Didaskalia*, 169–170, s. 233–254.
3. Liszka, Aleksandra. (2022). Ojczyzna – Okrutna Matka „Ave Patria, morituri te salutant...” Władysława S. Reymonta. *Ethos*, 3, s. 265–284.
4. Liszka, Aleksandra. (2022). Tryptyk preekspresjonistyczny. Ucięty. (Ave Patria, morituri te salutant... Władysława Stanisława Reymonta). *Ruch Literacki*, 4, s. 617–635.
5. Liszka, Aleksandra. (2019). Ingerencja cenzury redaktorskiej czy autocenzura? O cenzurze w noweli „Z pamiętnika” Władysława Stanisława Reymonta. W: Ewelina Dubicka (red.), *Problemy wypowiedziane* (s. 18–26). Lublin: Wydawnictwo KUL.

**Damian Włodzimierz Makuch** – Polska, Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki; dr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: literatura i kultura drugiej połowy XIX wieku, studia postsekularne, związki literatury, filozofii i religii; e-mail: dwmakuch@uw.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Makuch, Damian Włodzimierz. (2024). Wokół doświadczeń lipskich i doktoratu Piotra Chmielowskiego. Fragment nienapisanej biografii. *Wiek XIX*, LIX, s. 63–75.
2. Makuch, Damian Włodzimierz. (2023). Szczeliny dla wolnomyślnych powiewów. Polskie taktyki przekładowe dzieł Johna Williama Drapera. *Przegląd Humanistyczny*, 2, s. 91–109.
3. Makuch, Damian Włodzimierz. (2023). Grobowe milczenie? Postyczniowe głosy na temat Andrzeja Towiańskiego i recepcja jego myśli. W: Ewa Hoffmann-Piotrowska, Karol Samsel (red.), *Towiański. Fenomen i dziedzictwo* (s. 312–344). Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
4. Makuch, Damian Włodzimierz. (2020). Idea epopei żałobnej. Późna twórczość Wincentego Pola w świetle „Pacholęcia hetmańskiego”. *Pamiętnik Literacki*, 3, s. 21–37.

5. Makuch, Damian Włodzimierz. (2018). *Wokół pojęcia fantazji. Południe XIX wieku i przemiany idealizmu*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

**Dariusz Piechota** – Białystok, Wydział Filologii Uniwersytetu w Białymstoku; Katedra Badań Filologicznych „Wschód” – „Zachód”, Zakład Badań Źródłowych nad Literaturą XIX i XX wieku; dr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: proza drugiej połowy XIX wieku, ekokrytyka, kultura popularna, dyskurs maładyczny; e-mail: [dariusz.piechota@uwb.edu.pl](mailto:dariusz.piechota@uwb.edu.pl)

Wybrane publikacje:

1. Piechota, Dariusz. (2023). *Świat mieszczan w prozie Michała Bałuckiego*. Białystok: Wydawnictwo Prymat.
2. Piechota, Dariusz. (2025). „Dzieje grzechu” Stefana Żeromskiego w zwierciadle dyskursu maładycznego. *Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze*, 14, s. 179–181.
3. Piechota, Dariusz. (2025). Toksyczna przestrzeń Łodzi i Chicago. „Ziemia obiecana” Władysława Stanisława Reymonta w dialogu z „Grzęzawiskiem” Uptona Sinclaira. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica*, 71(2), s. 407–430.
4. Piechota, Dariusz. (2024). Outsiderzy na stacji kolejowej. O „Marzycielu” Władysława Stanisława Reymonta. *Bibliotekarz Podlaski*, 4(65), s. 323–336.

**Anna Podstawka** – Polska, Lublin, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Instytut Literaturoznawstwa, Katedra Dramatu i Teatru; dr hab., prof. KUL; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: problematyka dramatu i teatru końca XIX i pierwszej połowy XX wieku, krytyka teatralna, twórczość Jana Kasprówicza; e-mail: [anna.podstawka@kul.pl](mailto:anna.podstawka@kul.pl)

Wybrane publikacje:

1. Podstawka, Anna. (2025). Reymont i magia teatru. *Acta Universitatis Lodziensis. Folia Litteraria Polonica*, 2 (71), s. 79–96.
2. Podstawka, Anna. (2023). Ferdynand Ruszczyc i wileński świat teatru. *Bibliotekarz Podlaski*, 3 (60), s. 87–106.
3. Podstawka, Anna. (2022). Poezja i scena. Wokół teatralnej recepcji młodo-polskich poematów dramatycznych. *Litteraria Copernicana*, 3(43), s. 79–89.
4. Podstawka, Anna. (2014). *Świat, który się nie kończy. Człowiek i transcendencia w teatrze Jana Kasprówicza*. Lublin: Wydawnictwo KUL.

**Iwona Przybysz** – Polska, Warszawa, Uniwersytet Warszawski, Wydział Polonistyki, Instytut Literatury Polskiej; dr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: krytyka literacka i życie literackie na ziemiach polskich drugiej połowy XIX wieku, polsko-włoskie kontakty literackie; e-mail: i.przybysz2@uw.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Przybysz, Iwona. (2025). Dojrzewanie do zdrowia serca przez higienę duszy. Wokół trylogii Eugenii Żmijewskiej. *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Historicolitteraria*, 25, s. 245–260.
2. Przybysz, Iwona. (2024). „Chmielowski jako krytyk przekładu”. *Wiek XIX. XVII(LIX)*, s. 281–293.
3. Przybysz, Iwona. (2023). *Sąd nad literaturą. Konkursy literackie na łamach prasy warszawskiej drugiej połowy XIX wieku*. Lublin: Wydawnictwo Episteme.
4. Przybysz, Iwona. (2023). Przekład jako pole walki tradycji z nowoczesnością. *Dopo il divorzio* Grazii Deleddy w tłumaczeniu Wilhelminy Zyndram-Kościałkowskiej. *Colloquia Litteraria*, 34(1), s. 81–97.
5. Przybysz, Iwona. (2022). Konkurs literacki w *Obrączce* Emmy z Jeleńskich Dmochowskiej. Przyczynek do badań nad literackimi przedstawieniami życia kulturalnego na przełomie XIX i XX wieku. *Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo*, 12(15), s. 337–352.

**Renata Stachura-Lupa** – Polska, Kraków, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej; dr hab., prof. UKEN; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: związki literatury XIX-wiecznej z filozofią, religią i polityką, emancypacja i ruchy kobiece w XIX i na początku XX wieku, krytyka literacka drugiej połowy XIX wieku, życie literackie i artystyczne Krakowa w dobie autonomii galicyjskiej; e-mail: renata.stachura-lupa@uken.krakow.pl

Wybrane publikacje:

1. Stachura-Lupa, Renata. (2026). Lekcje profesora Charcota. Polskie echa – Gabriela Zapolska. *Perspektywy Kultury*, 52(1), s. 65–80.
2. Stachura-Lupa, Renata. (2025). Woltyżerka i bat. Zwierzęta cyrkowe w XIX wieku. W: Anna Janicka, Dariusz Piechota (red.), *Ekspresje empatii. Relacje człowiek – zwierzę w ujęciu literackim i kulturowym w 160. rocznicę powstania Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami 1864–2024* (s. 127–150). Białystok: Uniwersytet w Białymstoku.
3. Stachura-Lupa, Renata. (2025). Wojażerka Ida Pfeiffer – polska recepcja. *Bibliotekarz Podlaski*, 3, s. 113–129.

4. Stachura-Lupa, Renata. (2024). Piotr Chmielowski w odczytaniach Stanisława Tarnowskiego. *Wiek XIX*, 17, s. 215–229.
5. Stachura-Lupa, Renata. (2023). Mistycyzm – konserwatyzm – emancypacja: Lucjan Siemieński czyta św. Teresę z Ávili. *Przegląd Humanistyczny*, 2(481), s. 37–49.

**Agnieszka Trześniewska-Nowak** – Białystok, Wydział Filologii Uniwersytet w Białymstoku; Katedra Badań Filologicznych „Wschód” – „Zachód”, Pracownia Komparatystyki Kulturowej; dr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: proza drugiej połowy XIX wieku, ekokrytyka, kultura popularna, glottodydaktyka, dyskurs maładyczny; e-mail: agnieszka.trzesniewska-nowak@uwb.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Trześniewska-Nowak, Agnieszka. (2025). Pejzaż dźwiękowy powstania styczniowego w prozie Stefana Żeromskiego. *Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze*, 14, s. 163–177.
2. Trześniewska-Nowak, Agnieszka. (2025). Historia dźwiękiem malowana. Obraz wsi w małych formach epickich Władysława Stanisława Reymonta. *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Litteraria Polonica*, 71(2), s. 171–187.
3. Trześniewska-Nowak, Agnieszka. (2025). Kiedy bohaterowie opowiadań Zygmunta Niedźwieckiego stają się mężczyznami? *Horyzonty Wychowania*, 24, s. 75–85.
4. Trześniewska-Nowak, Agnieszka. (2024). Samotni mężczyźni w krótkich utworach epickich Władysława Stanisława Reymonta i Zygmunta Niedźwieckiego. *Bibliotekarz Podlaski*, 4, s. 295–308.
5. Trześniewska-Nowak, Agnieszka. (2022). *W kleszczach lęku. Thriller medyczny w literaturze i kulturze popularnej*. Lublin: Wydawnictwo UMCS.

**Beata Utkowska** – Polska, Kielce, Uniwersytet Jana Kochanowskiego; dr hab., prof. Instytutu Literaturoznawstwa i Językoznawstwa; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: literatura polska przełomu XIX i XX wieku, tekstologia i edytorstwo naukowe, biografistyka, intymistyka; e-mail: beata.utkowska@ujk.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Utkowska, Beata. (2004). *Poza powieścią. Małe formy epickie Reymonta*. Kraków: Universitas.
2. Utkowska, Beata (oprac.). (2009). Władysław Stanisław Reymont. *Dziennik nieciągły. 1887–1924*. Kraków: Collegium Columbinum.
3. Bachórz, Józef, Utkowska, Beata (oprac.). (2017). Bolesław Prus. *Pisma wszystkie: Lalka*. Warszawa–Lublin: Episteme.

4. Adamczyk, Zdzisław Jerzy, Utkowska, Beata (oprac.). (2021). Stefan Żeromski. *Pisma zebrane: Dzienniki*. T. 1: 1882–1883. Warszawa–Kielce: Wydawnictwo IBL, Wydawnictwo UJK.
5. Utkowska, Beata. (2025). Autograf „Faraona” i jego dzieje. *Sztuka Edycji*, I, s. 7–20.

**Iwona Węgrzyn** – Polska, Kraków, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; prof. dr hab.; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: związki literatury i historii, zbiorowa świadomość Polaków XIX wieku, krytyka literacka, biografistyka, pamiętnikarstwo, edytorstwo; e-mail: iwona.wegrzyn@uj.edu.pl

Wybrane publikacje:

1. Węgrzyn, Iwona. (2021). *Wyczerpana tradycja. Szkice o literaturze polskiej XIX wieku*. Warszawa: IBL PAN.
2. Węgrzyn, Iwona. (2021). *W świecie powieści Henryka Rzewuskiego*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Węgrzyn, Iwona. (2005). *Polskie piekło: Literackie biografie zdrajców targowickich: Stanisława Szczęsnego Potockiego, Franciszka Ksawerego Branickiego i Seweryna Rzewuskiego*. Kraków: Universitas.

**Joanna Wiśniewska** – Polska, Lublin, Muzeum Narodowe w Lublinie, filia Muzeum Bolesława Prusa; dr; specjalizacja: literaturoznawstwo; zainteresowania naukowe: przemiany literackie i kulturowe w XIX wieku, twórczość i biografia Bolesława Prusa, związki antropologii kultury z badaniami literackimi oraz relacje między muzealnictwem a literaturoznawstwem; e-mail: j.wisniewska@mnwl.pl

Wybrane publikacje:

1. Wiśniewska, Joanna. (2021). *Magia w romantycznym świecie Praslówiańszczyzny. Kraszewski – Lenartowicz – Berwiński*. Lublin: Wydawnictwo KUL.
2. Wiśniewska, Joanna. (2020). Magiczny świat przedchrześcijańskiej Słowiańszczyzny na przykładzie „Lublany” Józefa Ignacego Kraszewskiego i „Wandy” Teofila Lenartowicza. *Res Cresoviana*, 3, s. 99–120.
3. Wiśniewska, Joanna. (2017). „(...) będziesz umiał odczytać, co swoje”. Gusła, czary i zabobony w piśmiennictwie Wincentego Pola. W: Małgorzata Król, Małgorzata Nowak (red.), *Świat Wincentego Pola. Ziemia Pola. Mohortowskie Kresy*. Lublin: Wydawnictwo KUL, s. 251–267.
4. Wiśniewska, Joanna. (2015). „Straszne to czary” – magiczna Słowiańszczyzna i threefold death w „Boguncie na Gople” Ryszarda

Wincentego Berwińskiego oraz „Masławie” Józefa Ignacego Kraszewskiego. *Kultury Wschodniosłowiańskie – Oblicza i Dialog*, 4, s. 351–361.

5. Wiśniewska, Joanna. (2014). Homo inrogatus – Emil Korytko w świetle listów do rodziny. *Roczniki Humanistyczne*, 62(1), s. 11–22.

**Cezary Zalewski** – Polska, Kraków, Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; prof. dr hab.; specjalizacja: teoria literatury, historia literatury XIX w.; zainteresowania naukowe: literatura pozytywizmu, antropologia literatury, związki literatury i fotografii; e-mail: [cezary.zalewski@uj.edu.pl](mailto:cezary.zalewski@uj.edu.pl)

Wybrane publikacje:

1. Zalewski, Cezary. (2010). *Pragnienie, poznanie, przemijanie. Fotograficzne reprezentacje w literaturze polskiej*. Kraków: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
2. Zalewski, Cezary. (2014). *Bolesław Prus jako estetyk. Sztuki piękne w dyskursie i praktyce prozatorskiej pisarza*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
3. Zalewski, Cezary. (2015). *Źródło. René Girard i literatura*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Zalewski, Cezary. (2017). *Istnienie zdegradowane. Problem masochizmu w polskiej literaturze nowoczesnej*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
5. Zalewski, Cezary. (2021). *Henryk Sienkiewicz. Próby*. Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.